Крокодилътъ и неговиятъ пазачъ

Една малка птица веднажъ застана близко до крокодила, защото видѣ върху него червейче и мравка. Но тя нѣмаше смѣлость да клъвне червейчето и мравката, защото крокодилътъ изведнажъ разтвори челюститѣ си, за да я глътне.

Единъ день птицата дочу голѣмия гущеръ какъ писка и реве. Той удари съ опашката си земята така, че тя се разтресе. Следъ това съ жаловитъ гласъ я повика:

— Хей, птицо! По-бързо ела при мене, за да ми помогнешъ, иначе ще се задавя! Ху ху ху! — изкашли се крокодилътъ. Ще те наградя най-богато.

— Да ти помогна ли? Съ какво? — зацвърча птицата.

— Забила ми се е кость . . . Ху ху ху! Кость въ гърлото! — давѣше и се кашляше крокодилътъ.

— Влизай бързо въ устата ми и извади костьта. Ху ху ху!

Да влѣзе въ устата на крокодила . . . Хубава работа за една малка птица! Но птицата е предпазлива. Тя запита отново:

— Каква е наградата ми?

— Ху ху ху! — стенѣше и охкаше крокодилътъ . . . Голѣма, твърде голѣма. Но, хайде по-скоро, защото иначе ще се задавя! . . .

И наистина, на крокодила не бѣше леко. По тая причина птицата не запита нищо по-вече, ами скочи право въ зиналата уста на крокодила.

Като влѣзе дълбоко въ гърлото, птицата си помисли:

— Който не рискува, не може да спечели.

Веднага тя забеляза костьта, която бѣше забодена напрѣки въ гърлото. Птицата хвана съ човката си малката кость и наистина я извади.

— Аахъ, ооохъ! — отдъхна си крокодилътъ и търколи още нѣколко крокодилски сълзи отъ последната болка. — Наистина, това бѣше критичния моментъ! — каза той съ задоволство. — А сега съмъ страшно гладенъ и трѣбва да потърся нѣщо да хапна.

— Ами моята награда? — запита птицата.

— Награда ли? — отговори крокодилътъ и затвори лукаво едното си зелено око. — Бѣди доволна, че не те изгълтахъ, когато бѣше между моитѣ челюсти. Това ти е истинската награда!

Охо! — отговори птицата. — Ако говоришъ тъй нахално, тогава други пѫть ще те оставя да се задавишъ, ти лъжливо и отвратително създание. Хората ще дойдатъ и отъ кожата ти ще направятъ чанти и обуща . . .

Крокодилътъ изпърво се надсмя на възбуденото чуруликане на птицата, но следъ това се замисли и рече:

— Наистина, ти си малка, способна циганка. Не искамъ да се мисли, че крокодилитѣ сѫ неблагодарни. Азъ ще те наградя богато! Докато си жива, можешъ да събираш отъ моето тѣло червеи и мушици и да се хранишъ съ тѣхъ. Никога нѣма нищо да ти сторя.

Така и стана.

Отъ тогава крокодилътъ и малката птичка зиживѣха приятелски. Тази птица наречена „пазача на крокола", живѣе въ Египетъ — Африка и то винаги около крокодила. Тя се храни съ червеитѣ по тѣлото му. Птицата свободно си влиза въ устата на крокодила и отъ тамъ вади остатъцитѣ отъ храната и грижливо чисти зѫбитѣ му. Освенъ това тя е истински пазачъ на крокодила. Щомъ види наблизо хора или животни, тя му дава знакъ съ своето силно цвърчение.

Желание

Искамъ да порасте
хубавъ, да личи
съ разумъ, да сѫ ясни
дветѣ му очи.

И да бѫде щедъръ,
и да стане тихъ,
като лѣтенъ ведъръ
вѣтъръ, като стихъ.

Да расте когато
види въвъ зори
слънцето, и като
слънце да гори.

И да го закриля,
съ ангелски крила,
Божията сила
за добри дѣла.

Борисъ Маковски

Костенурката, която искала да стане царь

Живѣла нѣкога една костенурка покрай брѣговетѣ на Нилъ и се хранѣла съ черенъ лукъ. Веднажъ тя срещнала единъ рѣченъ конь и едва не примрѣла отъ страхъ, като го видѣла. Следъ нѣколко дни, срещнала слонъ и толкова се изненадала, че казала:

—Не можехъ да си представя, че сѫществуватъ такива животни. Едното съ муцуна тѫпа и противна, а другото съ муцуна дълга и комична. Кое ли е по-силно отъ дветѣ!

И понеже костенурката била лукава и мѫдра, казала си:

—Ще трѣбва да ги скарамъ, за да разбера истината.

Тя вече узнала, че слонътъ живѣе на сухо, а рѣчниятъ конь въ водата. Отишла най-първо при рѣчния конь и му казала:

—Драги приятелю, слонътъ постоянно се хвали, че е по-силенъ отъ тебе. Ако ми обещаешъ нѣщо като подръкъ, ще ти кажа подробно всичко, какво говори той за тебе.

Рѣчниятъ конь се засмѣлъ въ очитѣ й и казалъ:

—Ти луда ли си! Азъ не вѣрвамъ, че може да се намѣри кѫдето и да е въ гората по-силно сѫщество отъ мене. Кой може, като мене, да живѣе и въ вода и на сухо, колкото време си поиска?

Лукавата костенурка отвърнала:

—Но ти лудъ ли си? Това и азъ самата мога. Мога и да те победя.

Тогава огромниятъ рѣченъ конь погледналъ презрително свитата костенурка и казалъ:

— Жалка мѫченице, ти си сто пѫти по-слаба отъ мене.

А тя му отговорила:

—Ако не вѣрвашъ, хайде да се опитаме. Ако ме смъкнешъ въ водата, тогава съмъ победена. Само нѣма да ме тъпчешъ съ тежкитѣ си крака. Точно следъ обѣдъ ще започне борбата.

Костенурката се отдалечила и бързо намѣрила слона, и му рекла:

—Хей клепоухо, чувашъ ли? Рѣчниятъ конь се хвали, че е по-силенъ отъ тебе.

Слонътъ се очудилъ:

—Възможно ли е това?

Костенурката казала:

—Да, дори нареди часъ за борба. Точно следъ обѣдъ трѣбва да се преборишъ съ него, за да се види кой е по-силния.

Слонътъ се надсмѣлъ въ очитѣ на костенурката и казалъ, че никой не е въ състояние да го надвие.

Тогава лукавата костенурка казала:

—Ами и азъ мога да те надвия. Хайде да се опитаме. Азъ ще влѣза въ водата. Ако можешъ да ме извлѣчешъ отъ тамъ—убий ме!

Слонътъ разбралъ, че може лесно да я изтегли отъ водата съ хобота си. А костенурката на раздѣла му казала:

—Точно следъ обѣдъ. Извикамъ ли—пристигай!

Така скрита въ водораслитѣ между сушата и водата, тя започнала да писка, за да привлѣче неприятелитѣ. Но нито слонътъ, нито рѣчниятъ конь могли да я намѣрятъ зарита въ земята, за да я извлѣкатъ отъ тамъ. Тогава раздразнени, слонътъ и рѣчниятъ конь се сблъскали и започнали ужасна борба, за да оправдаятъ думитѣ на костенурката.

Следъ дълга и упорита борба, въ която изпочупили дървета и се заплели въ водораслитѣ, дветѣ животни паднали уморени. Заринатa още по-дълбоко въ кальта, презъ страшната борба, костенурката най-после излѣзла и ядовито казала на борцитѣ:

— Видѣхте ли, какъ и двама ви победихъ! Сега не ми остава друго освенъ да ида при лъва — царя на животнитѣ, за да ме признае за най-силното животно въ свѣта.

Щомъ се явила при него и му съобщила желанието си, лъвътъ изръмжалъ, сложилъ лапата си върху нея и казалъ:

— Глупачко! Откажи, се до като е време. Иначе кѫщата ти ще стане на парчета, а тѣлото ти на пихтия.

И наистина, костенурката почувствувала силата на лъва и се отказала отъ своето желание. Тя се завърнала край рѣката и си заживѣла тихо и спокойно, безъ да се бърка вече въ работитѣ на силнитѣ животни.

Въ царството на джуджетата

Следъ двудневно, много трудно пѫтуване презъ джунглитѣ, най-после сѫгнахме въ страната на малкитѣ хора. Презъ маслиновитѣ палми съгледахме село съ колиби, прилични на пчелни кошери. Тия колиби сѫ изплетени отъ тънки пръти и покрити съ широки палмови листа.

Изплашени, съ страшни викове, туземцитѣ се разбѣгаха изъ гората. За мигъ цѣлото село се опразни и не остана никой въ него.

Нашиятъ водачъ, сѫщо джудже, което бѣше отъ това село, поиска отъ насъ пари и тютюнъ, за да може да усмири своитѣ сънародници. Ние му дадохме доста много и той хукна съ своитѣ малки крачка.

Измина доста дълго време, докато успѣе да убеди джуджетата да се върнатъ. Върнаха се само най-смѣлитѣ. По тѣхното лице се виждаше, че бѣха задоволени. Тѣ дъвчеха тютюнъ, като бавно ни наближаваха. Гледаха ни съ недовѣрие. Ние се отнесохме много любезно съ тѣхъ и полека спечелихме разположението имъ. Малко по-късно дойдоха и женитѣ. Започнахме да си живѣемъ съ джуджетата много приятелски.

Наредъ съ моето най-голѣмо въодушевление, трѣбва да кажа истината. Тия наши малки приятели страшно ни нервираха. Най много страдахме отъ тѣхната силна и особена миризма. Нашитѣ носове бѣха доста много навикнали на негърската миризма, но при джуджетата се натъкнахме на още по-лошо нѣщо. Въ повечето случаи всичко това посрѣщахме съ насмѣшки, като знаехме, че услужваме на науката, готови да поднесемъ за нея и жертви. Така и стана.

Единъ день между джуджетата

Животътъ на джуджетата минава твърде еднообразно и то така щастливо, че на пръвъ погледъ бихме си помислили, че тѣ сѫ жители отъ рая. Но когато по-дълбоко се проникне въ тѣхния животъ, ще видимъ много трудности, противъ които се борятъ тия деца на природата. Ние ще опишемъ само единъ день отъ тѣхния животъ, защото и другитѣ дни не ще сѫ много различни отъ него.

Още съ пукване на зората джуджетата запалватъ огньове, следъ което скачатъ около тѣхъ, за да могатъ съ апетитъ да ядатъ банани, корени и орѣхи. Следъ това тѣ дъвчатъ или пушатъ тютюнъ съ лули, които много изкусно си правятъ отъ обвивани палмови листа въ форма на дълги масури. Гората еква отъ глъчката на децата и отъ разправията на женитѣ. Въ тѣхнитѣ викове се примѣсватъ и писъцитѣ на маймунитѣ и папагалитѣ. Така започва деньтъ.

Докато женитѣ си боядисватъ смѣшни линии по ръцетѣ, лицето и краката, мѫжетѣ се приготвятъ за ловъ. Тѣ дѣлатъ стрели и плетатъ щитове за защита отъ стрелитѣ.

Истинската работа започва и мѫжетѣ тръгватъ по ловъ. По-старитѣ, които не могатъ повече да отиватъ на ловъ, сновятъ наблизо изъ гората, за да търсятъ плодове, охлюви и пчеленъ медъ. Медътъ е тѣхната най-любима храна. Тѣ могатъ да изяждатъ голѣмо количество медъ наведнажъ. Ако единъ европеецъ изяде толкова много медъ, би се разболѣлъ.

Презъ известни часове въ селото настѫпва пълна тишина. Женитѣ и момичетата взематъ кърпи въ ръцетѣ си и отиватъ въ гората да търсятъ корени, листа или носятъ вода. Съ събранитѣ пръчки и прѣсни листа тѣ си изплитатъ нови кѫщи. Новата кѫща е завчасъ готова и тя ги запазва отъ разни досадни насѣкоми. Следъ обѣдъ всички се завръщатъ по домоветѣ си. Мѫжетѣ, които сѫ били щастливи въ лова, влачатъ сърни, а женитѣ донасятъ пълни кърпи съ плодове.

Женитѣ запалватъ огъня. Най-старитѣ раздѣлятъ дивеча между всички така че всѣки получава по парче печено месо. Всички мляскатъ съ най-голѣмъ апетитъ и колкото по-добре се нахранятъ, толкова по-добре сѫ разположени. Нѣкои отъ тѣхъ започватъ да биятъ тѫпани, а моми и момци играятъ и пѣятъ въ единъ тонъ. Дори и по-старитѣ не могатъ да се въздържатъ. Единъ по единъ влизатъ между играчитѣ. Така скачатъ до вечерьта, докато не изпадатъ отъ преумора.

Единъ отъ нашитѣ хора се опита да поиграе малко съ едно момиче, но се спъна и падна на земята заедно съ него. Пѫжуетета започнаха да му викатъ „помбафу". Това е едничката дума, която нашитѣ научиха и която значи „будала".

Какви сѫ джуджетата ?

Нека съ нѣколко думи да опишемъ какъ изглеждатъ нашитѣ малки хора. На кѫси, тънки крака стои дебело тѣло, съ твърде голѣма глава. Ръцетѣ имъ сѫ сухи и дълги. Челото имъ е кръгло като топка, а носътъ широкъ и сплесканъ. Цѣлото имъ тѣло е обрасло съ косми, а мѫжетѣ иматъ още и дълги бради. Тѣ не обичатъ да се миятъ и кѫпятъ. Твърде рѣдко нѣкои отиватъ въ рѣката да се окѫпятъ, но това по-скоро вършатъ за разхлаждане.

На заминяване ние имъ оставихме много тютюнъ и прости накити, на които много се радваха. Все пакъ ние съ болка се раздѣлихме съ тѣзи хора, остатъци отъ една раса, която вече измира и ще остане да живѣе само въ приказкитѣ.